

**Sámi
allaskuvla**

Oahppoplána

Sámeigiella praktihkalaš dilis – álgooahppu 2. oassi

SAAL2

15 oahppočuoggá

Oahppoplána dohkkehuvvon oahppostivrras áššis OS 33/08 30.4.2008. Prorektor lea dohkkehan rievdadusaid 31.10.2008. Dutkan- ja oahppostivrra jodiheadji dohkkehan rievdadusaid 09.11.2009 ja 05.01.2011. Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 28.6.2017 áššis DOS 64/17 ja 28.5.2019 áššis DOS 24/19 (Public áššen: 17/00263). Rievdadusat dohkkehuvvon goajtejodiheadji mearrádnusnotáhta bokte 29.03.21 (Public áššenr. 21/00279-1) ja 30.01.25 (Public áššenr. 25/00069-1).

1. Oahpu namma

Sámegillii: Sámegealla praktihkalaš dilis – álgooahppu 2. oassi
Dárogillii: Samisk i praktiske situasjoner – introduksjon del 2
Eaŋgalasgillii: Sámi Language in practical situation – Introduction 2. part

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda: SAAL2
Dássi: Bachelor
Viidodat: 15 oahppočuoggá
Galli lohkanbaji badjel: 1
Oahpu lágideapmi: Oahpus leat intensiiva oahpahusvahkut oahppobáikkis
Fágalaš latnjalasvuohta: Oahppu vástida SÁM-0104 Davvisámegiela álgokurssa 2. oassi (15 oč) oahpu

3. Oahpu gullelašvuohta

Oahppu lea álgodásis. Maŋŋil dán oahpu sáhtta joatkit *Davvisámegiela lohkanbadjeoahpuin*, mii addá vuodá álgit Sámi allaskuvlla oahpuide main gáibiduvvo dihto sámegiela gelbbolašvuohta.

Oahppu ii dohkkehuvo oassin Sámi allaskuvlla oahppoprográmmain maidda sámegiela máhttu lea oassin sisabeassangáibádusain.

4. Sisabeassangáibádusat

Ohccis galgá leat sámegiela máhttu mii vástida Sámegealla praktihkalaš dilis – Álgooahppu 1. oassi oahppanjoksosiid. Oahppu lea álggahalliide ja daidda geain lea passiiva giella, muhto eai hálldaš njálmmálaš giela.

Forskrift om opptak til høyere utdanning vuodul sámegiela álgokurssaide ja lohkanbadjeoahppui ii gáibiduvvo oppalaš lohkan gelbbolašvuohta jus ohccis lea sámegiela gullelašvuohta daid njuolggadusaid vuodul maid ásahus lea mearridan. Mearrádus guoská sidjiide geain lea sámegiela gullelašvuohta dáid čuoggáid vuodul:

- Sápmeleš gii lea massán giela, ja gii háliida oahppat sámegiela, dahje
- Bargi almmolaš ásahus sámegiela guovllus gii háliida oahppat sámegiela, dahje
- Eará (omd. ohcci orru sámegiela bearrasid dahje sámegiela guovllus ja háliida oahppat sámegiela)

Ohccit geain ii leat oppalaš lohkan gelbbolašvuohta fertejit čállit motivašuvdnareivve mas čilgejit guđe čuoggá vuodul ohcet oahpposaji.

5. Oahpahus- ja eksámengiella

Sámegiela geavaheapmi deattuhuvvo ja geavahuvvo álggu rájes.

6. Sisdoallu

Gulahallanbiras láchčojuvvo geavatlaš doaimmaide. Studeanttat sámástit gaskaneaset ja oahpaheddjiiguin bargadettiin. Guovddáš oahppotemat čatnasit sámi árbevieruide, birgejumiide ja duovdagiidda. Temáid láidestanbajilčállagat leat:

Lagašbiras

- báikedoallu ja huksehusat
- bivut
- servvoštallan ja bálvalusdilálašvuodát

Birgen

- áigedoahpagat (diibmu, jándor, mánut, jahkeáigodagat)
- dálki, johtin ja dádjadeapmi
- luondduvaljodagat
- sámi árbevirolaš birgenlágít

Servodatlaš dilálašvuodát

- dáidda, duodji, girjjálašvuohta, osku ja juoigan
- sámegiela bargo- ja kulturásahusat
- media ja eará gulahallangaskaoamit

Njálmmálaš gulahallamis giehtalagaid geavatlaš doaimmaiguin iešguđet birrasiin hábmejuvvojit álkis cealkagat. Dalle hárbhallat sátneluohkáid sojahanminstariid ja dássemolsašumiid ja guoskkahit dábálemos suorggideamiid.

7. Oahppanjoksosat

Maŋnil čadahuvvon oahpu studeanta

- hálddaša álkis ságastallamiid mat gusket beaivválaš gulahallamii
- máhtta mitalit oanehaččat maid son ja earát birrasasis leat bargame, barge ja leat bargan ja maid áigu/sáhhtta/máhtta bargat
- lea dihtomielaš sámegiela čanastagain sámi árbevieruin, birgejumiin ja luondduin
- gulahallat dábálaš ságastallamiid oktavuodas árgabeaiv dilis lagasbirrasis ja muhtun servodatlaš diliin
- oaidná vejolašvuodaid ieš leat mielde várjaleame sámegiela sámegielaigiid fárus buotlágan gulahallandilálašvuodain

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Studeantaid aktiivvaláš searvan njálmmálaš hárjehallamiidda, joavkobargguide ja bagadallamii lea eaktun dasa ahte oahpahas ja oahppan lihkestuvvá. Vurdojuvvo nai ahte studeanttat barget iešheanaláččat oahpuin.

Fágaoahpaheaddji lágida oahppandiliid dan láhkái ahte studeanttat besset oadjebas birrasis hárjehallat giela.

Mielstudeanttat ja movttiidahtti biras ja oahppanresurssat konkretiserenávdnasiiguin doibmet gielalaš buvttadeapmái doarjjan.

Sámegielaat ja earenoamážit árbečeahpit, geat bivdojit searvat vissis temáid olis, dorjot studeanttaid háhkat gulahallangelbbolašvuoda.

Studeanta duodašta iežas oahppama bargomáhpa bokte. Studeanta dokumentere gielalaš buvttadeami temáid oktavuodas omd. govvateavsttaiguin ja dialogaiguin.

Oahpu čadaheami oktavuodas fálo bagadallan. Vuodđun bagadallamii lea studeanta refleksuvdnalogga ja bargomáhppa.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

- Studeanta lea geatnegahtton čuovvut 80 % oahpahusas.
- Rollaspeallu (eanemustá 3 studeantta) ráhkadeapmái ja njálmmálaš ovdanbuktímii searvan (sullii 10 minuhta). Sámegeala geavaheapmi bargoproseassa vuolde deattuhuvvo. Rollaspeallu sáhttá leat fearán, muitalus dahje máinnas dialogahámmis.
- Oanehis njálmmálaš ovdanbuktin olles luohkkái (sullii 5 minuhta) fáttás maid ieš lea välljen.
- Refleksuvdnaloggat mas árvvoštallá iežas gielalaš ovdáneami (unnimustá 3 logga ja juohke logga galgá leat sullii ½ siiddu)
- Prošeaktabargui (eanemustá 3 studeantta) ja njálmmálaš ovdanbuktímii searvan (sullii 10 minuhta). Sámegeala geavaheapmi bargoproseassa vuolde deattuhuvvo. Prošeakta galgá vuodđuduvvot dasa mii lea relevánta oahpu sisdoalu ja máhtolašvuoda ektui.
- Teaksta (1 siidu) mas čájeha gielalaš máhtu ja ahte máhttá hábmet álkis cealkagiid. Prošeaktabarggu temá addá jođu čállit teavstta.

Ovdal eksámendilálašvuoda vällje studeanta bargomáhpas osiid čájehanmáhppii

- 1 rollaspeallu dahje iežas njálmmálaš ovdanbuktimá
- 1 refleksuvdnalogga

- 1 temábargu
- 1 teaksta prošekt barggu vuodul

Barggut galget sisabuktojuvvot šihhtojuvvon áigemearrái ja dohkkehuvvot fágaoahpaheaddjis.

10. Eksámen

Oktagaslaš njálmmálaš eksámen čájehanmáhpa vuodul mii bistá sullii 15 minuhta. Árvvoštallamis deattuhuvvo njálmmálaš giellageavaheapmi

Eksámen árvvoštallo ceavzán dahje ii ceavzán.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Lea, eavttuin ahte Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalaš árvvoštallama gáibádušat leat devdojuvvon, ja ahte oahpahus lea čuvvojuvvon ja gáibádušat beassat eksámenii leat devdojuvvon, joga Sámi allaskuvllas dahje Sámi allaskuvlla ovttasbargoásahusas.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohhta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.